

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ชื่อผู้วิจัย นางสนม เสริฐผล

ปีที่พิมพ์ 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่ **ระยะที่ 1** การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะอาชีพใน ศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน และขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน **ระยะที่ 2** การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 จำนวน 3 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน และเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน **ระยะที่ 3** การนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ไปใช้และการประเมินผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มี 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 นำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ไปใช้ มีกลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วม จำนวน 60 โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ขั้นตอนที่ 2 ประเมินผลการใช้รูปแบบการ บริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของ โรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วม จำนวน 60 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของ นักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 แบบสรุปการสะท้อนคิด เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของการวิจัยตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และแบบประเมินความรู้ สำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และการเปรียบเทียบโดยสถิติ T-test แบบประเมินการดำเนินเกี่ยวกับแนวทางการเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา แบบประเมินการปฏิบัติงานเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเสริมทักษะอาชีพ ในหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับครูผู้สอน แบบประเมินทักษะนักเรียนไปสู่การปฏิบัติ และ แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในองค์ประกอบด้าน รูปแบบ เรียงตามลำดับจากค่า PNI Modified จากมากไปหาน้อย ได้แก่ วิธีการดำเนินงาน มีค่า 0.34 เงื่อนไขความสำเร็จ มีค่า 0.30 วัตถุประสงค์ มีค่า 0.26 และหลักการ มีค่า 0.25 ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษ ที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.72) สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.37) และแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่

21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ประกอบด้วย การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 การจัดโครงการอาชีพ การเสริมสร้างทักษะอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ และ การจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 2.1) หลักการ 2.2) วัตถุประสงค์ 2.3) กระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ 2.3.1) การวางแผน (Planning) 2.3.2) การปฏิบัติ (Action) 2.3.3) การนิเทศ ติดตาม และควบคุม (Supervision & Control) 2.3.4) การสรุปและรายงาน (Summary & Report) และ 2.3.5) การจูงใจ (Motivation) และ 2.4) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการพิจารณาความเหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D. = 0.45) ความ เป็นไปได้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$, S.D. = 0.45) และความเป็นประโยชน์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, S.D. = 0.39)

3. ผลการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ไปใช้ พบว่า

3.1 ผลการประเมินปฏิภริยาตอบสนองต่อรูปแบบ ซึ่งเป็นการประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้รูปแบบ พบว่า มีระดับความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.41) และการประเมินสรุปผลการสะท้อนคิดการใช้รูปแบบ (After Action Review : AAR) ภาพรวมของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาใช้ในการขับเคลื่อนเป็นสิ่งที่ดีมากทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและใช้ได้จริง ชัดเจนไม่ซับซ้อน

3.2 ผลการประเมินความรู้สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน โดยการเปรียบเทียบ ก่อนและหลังการอบรมพัฒนา พบว่า ในส่วนของผู้บริหาร คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 12.22 และหลังอบรมเพิ่มขึ้นเป็น 27.63 โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 15.42 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 31.71$) ในส่วนของครู คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 10.78 และหลังอบรมเพิ่มขึ้นเป็น 26.45 โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 15.67 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 39.07$) หมายถึง คะแนนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนา

3.3 ผลการประเมินทักษะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.57) และ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.58) ตามลำดับ

3.4 ผลการประเมินการนำความรู้และทักษะไปสู่การปฏิบัติของนักเรียน โดยครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า นักเรียนมีความรู้และท ึ่งไปสู่การปฏิบัติภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{x} =2.68, S.D.=0.54)

3.5 ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.52, S.D.=0.64)

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา/ ทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

Title	Educational Management Model for Enhancing 21 st -Century Career Skills for Students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2
Author	Mrs. Sanom Sertpol
Year	2024

Abstract

This research objectives were to 1) Examine the needs and approaches to educational management for enhancing 21st-century career skills for students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2. 2) Develop an educational management model to enhance 21st-century career skills for the students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2. 3) study the effectiveness of the implemented educational management model for enhancing 21st-century career skills for students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2. The research was conducted in three phases, as follows:

Phase 1: To study needs and educational management approaches for enhancing 21st-Century Career Skills which consisted of three key steps: 1) Literature Review and Analysis – Examining and analyzing concepts, theories, and related research on for enhancing 21st-century career skills for students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2. 2) Survey Development – Designing a questionnaire to assess the current situation, the desired states, and approaches to educational management for enhancing 21st-century career skills for students. 3) Needs Assessment and Priority Analysis – Analyzing the needs index and ranking the priority of the current and desired states. The sample group consisted of 184 participants, including school administrators and teachers from Phichit Primary Educational Service Area Office 2. The research instruments were unstructured interviews, rating scale questionnaires assessing the current and desired states of educational management for enhancing 21st-century career skills for students. Data analysis involved frequency, percentage, mean, and standard deviation calculations.

Phase 2: Development of an educational management model for enhancing 21st-century career skills for students which consisted of three key steps: 1) Studying best practices from three schools recognized for their excellence in enhancing 21st-century career skills. 2)

Drafting the model – educational management model for enhancing 21st-century career skills for students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2 3) Validation and Evaluation – Reviewing and assessing the drafted educational management model and its accompanying documentation, including a user manual for implementing the model. The Participants included 9 experts and 8 school administrators as key informants. Research Instruments were Expert Panel Discussion (Connoisseurship Method), User Manual for the Educational Management Model and Evaluation Form for the Educational Management Model. The collected data was analyzed using mean and standard deviation calculations.

Phase 3: Implementation and Evaluation of the Educational Management Model for enhancing 21st-Century Career Skills for students which consisted of two key steps: 1) Implementation of the Model – Deploying the developed educational management model among school administrators and teachers from 60 voluntarily participating schools in Phichit Primary Educational Service Area Office 2. 2) Evaluation of the Model’s Effectiveness – Assessing the outcomes and effectiveness of the implemented model. The sample group includes school administrators and teachers from the 60 participating schools. The research instruments were satisfaction survey on the implementation of the educational management model, reflection summary form – a documentation tool for recording insights and reflections on the research findings, and knowledge assessment – evaluating key concepts and understanding. The collected data was analyzed using frequency, percentage, and mean calculations, as well as T-test comparisons for statistical evaluation. the evaluation of career skills integration in the school curriculum (for school administrators), performance evaluation on career skills-based instruction (for teachers), student skill assessment – measuring students’ ability to apply acquired career skills and the learning outcome assessment – evaluating students’ overall learning achievements were analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation calculations.

The results were as follow:

1. The prioritized needs for educational management to enhance 21st-century career skills for students in Phichit Primary Educational Service Area Office 2, based on PNI Modified values from highest to lowest, are as follows: operational procedures (0.34), success conditions (0.30), objectives (0.26), and principles (0.25). The overall current state was rated at a high level (\bar{x} = 3.72, S.D. = 0.72). The desired overall state was rated at the highest level (\bar{x} = 4.76, S.D. = 0.37). The proposed educational management approaches for enhancing 21st-

century career skills include integrating career skills into student development activities, embedding career skills in core subjects under the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (2008), implementing career-related project-based learning, enhancing career skills through elective courses, offering self-directed career exploration courses, establishing career learning stations and developing short-term training programs.

2. The development of the educational management model for enhancing 21st-century career skills consisted of the following components: 2.1) Principles 2.2) Objectives 2.3) Implementation Process which comprising five key stages: 2.3.1) Plan, 2.3.2) Act 2.3.3) Supervision 2.3.4) Summary and Report 2.3.5) Motivation ,and 2.4) Success Conditions. The evaluation of the model's appropriateness, feasibility, and usefulness revealed that it was rated at the highest level across all criteria: appropriateness (\bar{x} = 4.71, S.D. = 0.45), feasibility (\bar{x} = 4.72, S.D. = 0.45), and usefulness (\bar{x} = 4.78, S.D. = 0.39).

3. The results of the research were shown that the overall satisfaction with the implementation of the model was rated at the highest level (\bar{x} = 4.83, S.D. = 0.41), indicating strong approval from participants. Findings from the After Action Review (AAR), which included feedback from school administrators, teachers, and students, indicated that the implementation of the educational management model was highly effective in enhancing career skills, leading to improved knowledge, understanding, and practical application in real educational settings.

3.1 A comparative analysis of pre-training and post-training knowledge assessment of school administrators and teachers regarding the enhancing of 21st-century career skills for students revealed significant improvements. For school administrators, the average pre-training score was 12.22, which increased to 27.63, reflecting a mean increase of 15.42 points ($t = 31.71$, $p < 0.05$). Similarly, teachers' pre-training average score was 10.78, rising to 26.45, with a mean increase of 15.67 points ($t = 39.07$, $p < 0.05$). These results indicate that the training effectively enhanced participants' understanding and competency in enhancing career skills, with statistically significant improvements in both groups.

3.2 The evaluation of key skills among school administrators and teachers in managing education for enhancing 21st-century career skills for students under the Phichit Primary Educational Service Area Office 2 showed that both groups demonstrated the highest level of competency. The overall skill rating for school administrators was 4.65 (S.D. = 0.57),

while for teachers, it was 4.64 (S.D. = 0.58), indicating a strong ability to effectively implement the educational management model.

3.3 The evaluation of students' application of knowledge and skills, as evaluated by teachers, indicated that students demonstrated a high level of competency in applying 21st-century career skills. The overall rating for students' practical knowledge and skills was 2.68 (S.D. = 0.54), suggesting that the educational management model effectively supported skill development for application.

3.4 The evaluation of students' learning outcomes regarding the educational management model for enhancing 21st-century career skills revealed that overall learning outcomes were at the highest level, with a mean score of 4.52 (S.D. = 0.64).

Keywords: Educational Management Model, 21st-Century Career Skills, Phichit Primary Educational Service Area Office